

Çetin TAN¹ Oğuzhan ALTUNGUL² Eyyüp YILDIRIM³ Leyla AKÜZÜM⁴

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, cettan889@hotmail.com

² Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, altungul@hotmail.com

³ Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, eyildirim@firat.edu.tr

⁴ Doktora Öğr., Fırat Üniversitesi, leylaakuzum@gmail.com

Geliş Tarihi/Received
27.03.2023

Kabul Tarihi/Accepted
02.06.2023

Yayın Tarihi/Published
30.06.2023

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarının İncelenmesi

Öz

Bu araştırma, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterliliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Doğu Anadolu Bölge'mizdeki bir üniversitenin Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim görmekte olan 1393 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 540 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu (KBF) ve Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin konuşma öz yeterlilikleri incelenirken parametrik testler olan bağımsız örneklem için t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterliliklerine yönelik toplam algılarının "üst düzeyde" olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni bakımından kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre konuşma becerisi algılarının daha yüksek olduğu, yaş değişkeni bakımından 19-24 yaş aralığındaki öğrencilerin 25 yaş ve üzerindeki öğrencilere göre konuşma kurallarını uygulama becerisi öz yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu, sınıf düzeyi değişkeni bakımından 1. sınıf ve 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 2. sınıf ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilere nazaran etkili konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konuşma becerisi, öz yeterlilik, Spor Bilimleri Fakültesi

Atıf: Tan, Ç., Altungul, O., Yıldırım, E., & Aküzüm, L. (2023). Beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (43), 102-120. <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.2023.203>

Investigating the Speaking Skill Self-Efficacy Perceptions of Students in the Faculty of Physical Education and Sports Sciences

Abstract

This research aims to examine the speaking skill self-efficacy of the students in the Faculty of Sport Sciences. The research was conducted using the scanning model. The population of the study consisted of 1393 students who are currently studying at a university in the Eastern Anatolia Region in the Faculty of Sport Sciences. The sample of the study consisted of 540 students selected by simple random sampling method, one of the random sampling methods. Personal Information Form (PIF) and Speaking Self-Efficacy Scale for Teacher Candidates were used as data collection tools in the study. In analyzing students' speaking self-efficacy, parametric tests such as the t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were employed for independent samples. The results indicated that students' overall perceptions of speaking skill self-efficacy were at a "high level". In terms of the gender variable, female students' perceptions of speaking skills were higher than male students. Regarding the age variable, students between the ages of 19-24 had higher self-efficacy perceptions of speaking skills than students aged 25 and over. Additionally, 1st year and 3rd year students in terms of the grade level variable.

Keywords: Speaking skill, self-efficacy, Faculty of Sport Sciences

Citation: Tan, Ç., Altungul, O., Yıldırım, E., & Aküzüm, L. (2023). Investigating the speaking skill self-efficacy perceptions of students in the faculty of physical education and sports sciences. *Dicle University Journal of Ziya Gokalp Education Faculty*, (43), 102-120.. <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.2023.203>

Extended Abstract

Introduction

Speaking skill can be defined as the outflow of thinking ability, which distinguishes humans from other living things, by using sounds (Yaman, 2007). Speaking is the most basic skill that people use while communicating; they also need to talk in order to make their presence felt, to make themselves accepted by the society and to meet their social needs (Arıkan, 2011). The act of speaking involves language, thought, emotion, sound, the brain, and speech organs, all of which must work together in a complex coordination. Difficulties in speaking skills may arise from deficiencies or inadequacy in any of these elements (Güneş, 2013). Self-efficacy refers to an individual's belief in their ability to successfully perform necessary actions to achieve a certain level of success. To put it more clearly, it is the individual's own judgment on how to reach a solution by comparing the performance required by the solution of the problems he encounters and his own capacity (Bayrakçı, 2007). In general, people with speaking skills are capable of expressing their thoughts with appropriate words, prone to cooperation, expressing problems and conveying solution suggestions quickly and easily (Güneş, 2007). Because speaking skill involves the expression of both positive and negative feelings, thoughts, and desires about oneself and the surrounding environment through sounds (Temizkan, 2009; Temizyürek, 2007). Speaking, which is the most common form of expression that people use while communicating, is a communication channel that educators use while doing their job (Kurudayıoğlu, 2003). The aim of the research is to determine the self-efficacy levels of the students of the Faculty of Sport Sciences for speaking skills before they start their professional life. In line with this main purpose, the following sub-objectives were pursued:

1. What are the levels of speaking skill self-efficacy among the students of the Faculty of Sports Sciences?
2. Speaking skill self-efficacy perceptions of students in the Faculty of Sport Sciences:
 - a. Gender
 - b. Age
 - c. Grade level
 - d. Is there a statistically significant difference in terms of the variable of high school graduation type?

Method

This research, which aims to examine the speaking skill self-efficacy perception levels of the students of the Faculty of Sports Sciences, was carried out with the scanning model. The population of the research consists of 1393 students who are currently studying at a university in the Eastern Anatolia Region in the Faculty of Sport Sciences. The sample of the study consists of 540 students selected by simple random sampling method, one of the random sampling methods. Personal Information Form (PIF) and Speaking Self-Efficacy Scale for Teacher Candidates were used as data collection tools in the study. The data obtained from the research were transferred to a computer environment and analyzed using the SPSS statistical package program. In order to determine the demographic characteristics of the participating students, descriptive statistics such as frequency (n) and percentage (%) were employed. Speaking self-efficacy levels among the students were examined using descriptive statistics including maximum, minimum, mean, standard deviation, and standard error. Prior to determining the tests to be applied, normality and homogeneity tests were conducted.

Discussion and Conclusion

Within the scope of the research, the self-efficacy perception levels among the students in the Faculty of Sports Sciences were examined. It has been determined that students' overall perceptions of speaking skill self-efficacy are at a "high level," including dimensions such as "public speaking," "effective speaking," "application of speech rules," "organization of speech content," and "evaluation of their own speech." The research findings suggest that students demonstrate proficiency in expressing their speaking skills. Students' emphasis on body language, intonation, and engaging with the listener indicates their awareness of the importance of listening skills alongside speaking skills. When the speaking skill self-efficacy perceptions of the students were examined in terms of gender, a moderate effect value was observed. Specifically, female students showed higher perceptions of speaking skills compared to male students, a finding supported by existing literature. In the literature review, research findings were found to support this finding. Considering the age variable, findings of the speaking skill self-efficacy perceptions among the students in the Faculty of Sport Sciences, students aged 19-24 exhibited higher self-efficacy perceptions in applying speaking rules compared to students aged 25 and above. However, there were findings showing that the age variable was not effective in the dimensions of speaking in front of the public, speaking effectively, arranging the content of the speech, and evaluating the speech. Analyzing the findings related to the class level variable of the students' speaking skill self-efficacy perceptions, a significant difference was observed between the 1st and 3rd grade students compared to the 2nd and 4th grade students. It was observed that among the students in the "class" group. Regarding the variable of graduated high school, students who graduated from general High Schools, Anatolian High Schools, and Sports High Schools reported higher self-efficacy in public speaking compared to students who graduated from vocational high schools.

Giriş

Konuşma becerisi, insanı diğer canlılardan ayıran düşünme yetisinin sesler yoluyla dışarıya akarımı olarak tanımlanabilir (Yaman, 2007). Konuşma, insanın iletişim kurarken kullandığı en temel beceri olmakla birlikte insan; varlığını hissettirme, kendini topluma kabul ettirme, sosyal ihtiyaçlarını gidermek için de konuşmaya ihtiyaç duymaktadır (Arıkan, 2011). Konuşma eyleminin gerçekleşmesi sürecinde dil, düşünce, duygu, ses, beyin ve konuşma organları yer almakta ve bunların her biriyle eşgüdümlü karmaşık işlemlerin yapılması gerekmektedir. Konuşma sürecindeki herhangi bir unsurun eksik ya da yeterli olmayışı konuşma becerisine ilişkin sıkıntılara sebep olabilmektedir (Güneş, 2013). Başka bir deyişle konuşmanın olabilmesi dil, duygu, düşünce ve konuşma organları arasında bir uyumun ve konuşma unsurlarının hiçbirinde fiziksel ya da psikolojik bir sıkıntının olmamasına bağlıdır. Bu bağlamda konuşma becerisine ilişkin kişinin öz yeterlilik algısına sahip olması sözü geçen konuşma unsurlarının her birine hâkim olmasıyla mümkün olacaktır. Çeşitli becerilere dair öz yeterlilik algısının tüm bireyler için önemli olduğu muhakkaktır. Ancak öğretmenlerin özellikle sözlü iletişimi diğer meslek gruplarına göre nispeten daha fazla kullanmaları sebebiyle konuşma yeterliliği farklı bir öneme sahiptir. Bununla beraber öğretmenlerin konuşma becerilerine ilişkin öz yeterlilik algıları onların mesleğe yükledikleri anlamı, mesleğin kutsiyetini, mesleğe karşı tutum ve davranışlarını doğrudan etkileyeceği için mesleklerini de hakıyla yapmalarını sağlayacaktır (Caprara vd., 2006; Demirel, 1993).

Öz yeterlilik, bireyin belli bir başarıyı gösterebilmek için gereken faaliyetlerde bulunabilmesine yönelik kendine olan inancıdır. Daha açık bir ifadeyle bireyin karşılaştığı sorunların çözümünün gerektirdiği performansı ve kendisinin kapasitesini karşılaştırarak nasıl çözüme ulaşacağına ilişkin kendisine dair yargısıdır (Bayrakçı, 2007). Bireyin hedeflerine ulaşabilmek için yapması gereken işleri planlayıp devam ettirme isteği ve işlerin gerektirdiği güce yeterli ölçüde sahip olma düzeyi, bireyin öz yeterlilik algısıyla doğrudan ilgilidir (Bandura, 1997). Kişinin kendisine ilişkin öz yeterlilik algısı, günlük hayatta olduğu gibi eğitim ortamlarında da hem eğitimciler hem de öğrencilerin eğitim faaliyetlerine katılma isteğini yükselterek eğitim-öğretim niteliklerini artırdığı için kişilerin motivasyon düzeylerini artırarak başarılarını da olumlu etkiler (Memduhoğlu & Çelik, 2015). Eğitim ortamlarında en çok kullanılan iletişim yöntemi olan konuşma becerisi, eğitimcilerin öz yeterlilik düzeylerini fark etmeleri bilhassa öğrenme-öğretme sürecini etkilediği için önemlidir (Özden, 2018).

İletişimin en önemli biçimi olan konuşmanın olmadığı bir eğitim ortamı düşünülemez. Öğretmenler etkili ve yeterli bir konuşmayla öğrencilerine doğru ve anlaşılır iletiler göndererek onların davranış ve tutumlarını değiştirmeyi hedeflerler. Bu yüzden öğretmenin sahip olduğu konuşma becerisinin gerekliliği etkili ve sağlıklı bir iletişim ortamı için kaçınılmazdır. Böylesi bir iletişim için anlaşılabilir bir biçimde konuşma, göz teması kurma, dinleyiciyi iletişim sürecine dâhil etme, övgüde bulunma, beden dilini etkili kullanabilme gibi hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir (Eriğüç & Eriş, 2013). Bununla birlikte öğrenmenin yerini bulabilmesi için ortamın kaynağının yani öğretmenin konuşma becerilerine sahip olması gerekir. Çünkü kaynağın niteliklerinin, öğrenmenin de niteliklerini etkileyeceği şüphesizdir (Ceyhun & Malkoç, 2015). Tabiatı gereği hareket eden ve konuşan insanın bu iki eğiliminin öğrenme ortamlarında geliştirilmesi ve muhtelif eğitim programlarına entegre edilmesi gerekmektedir (Tepeköylü, 2007).

İnsan hareket etme becerisi sayesinde kendi sınırları dışına çıkarak farklı ortamlarda, farklı insanlarla sosyal etkileşime geçtiği için insanın hareketi ve iletişimi arasındaki ilişkisi dikkat çekicidir. Bu ilişkiye istinaden beden eğitimi öğretmenlerinin konuşma yeterlilikleri dersin öğrenci için önemini artıracaktır. Beden eğitiminden sorumlu kişinin konuşma tarzı, sarf ettiği sözcükler, ses tonu, dile hâkimiyeti ister öğrenci ister sporcu olsun hitap ettiği kitle üzerinde olumlu ya da olumsuz etkiler yaratacaktır (Mutlu vd., 2014). Bedensel aktiviteler yoluyla iletişime ilişkin birçok husus iletişim sürecinin kaynağından alıcıya geçmekte ve alıcı tarafından anlamlandırılmaktadır (Yanık, 2015). Kaynak tarafından ifade edilen gerek sözlü gerekse sözsüz mesajlar iletişimin niteliğini ortaya koymada etkili olabilmektedir.

İlişkilerini devam ettirmek için iletişim kurmak zorunda olan insan, öncelikle konuşmak zorundadır. İletişimi süresince insanın kendini ifade etme biçimiyle ilgili ortaya koyduğu tarza ilişkin beceriler; iletişim kurduğu kişilerin duygu, düşünce ve davranışlarını etkileyebilmektedir (Neese, 1997). Konuşma becerisi başta olmak üzere iletişime ilişkin tüm becerilerin toplumun her kesiminden insanlar için önemli olduğu muhakkaktır. Özellikle de insanlarla çok sık iletişim kurmayı gerektiren meslek gruplarında çalışan kişilerin, iletişimi pozitif yönde etkileyecek becerilere sahip olmaları ayrıca önemlidir (Korkut, 1997). Araştırma kapsamında yer alan sporla uğraşan kişiler de iletişim sürecindeki olumsuz durumların azaltılması bakımından önemli bir görev üstlenmektedirler (Yıldırım ve Yetim, 1996). Yapılan çalışmalar, sporun ve spora ilişkin faaliyetlerin kişilerin konuşma biçimlerini etkileyerek onların iletişim becerisi geliştirmelerine katkı sağladığını ortaya koymuştur (Tepeköylü-Öztürk vd., 2015).

Genel olarak konuşma becerisine sahip insanlar uygun sözcüklerle düşüncelerini ifade edebilen, iş birliğine yatkın, sorunları dile getirip çözüm önerilerini çabuk ve kolay bir şekilde iletebilen niteliktedirler (Güneş, 2007). Zira konuşma becerisi; kendine ve etrafa dair olumlu, olumsuz duygu, düşünce ve isteklerin sesler yoluyla ifade edilmesidir (Temizkan, 2009; Temizyürek, 2007). İnsanların iletişim kurarken en çok kullandıkları ifade biçimi olan konuşma, eğitimcilerin de işlerini yaparken en çok yararlandıkları bir iletişim kanalıdır (Kurudayıoğlu, 2003). Öğretmenlerin konuşma temelli iletişimde yaşayacakları sıkıntılar öğretmen-öğrenci iletişiminin sekteye uğraması, eğitim programının gerektirdiği faaliyetlerin hakkıyla yapılamaması ve eğitim sürecinin nitelik kaybetmesi gibi birçok aksaklığa yol açacaktır (Katrancı & Melanlıoğlu, 2013; Ülper & Bağcı, 2012). Bu yüzden tüm öğretmenlerde olduğu gibi beden eğitimi öğretmen adaylarının da konuşma becerisine ilişkin yüksek öz yeterlilik algısına sahip olmaları öğretmenlik mesleği adına bir gereklilik olmaktadır.

Çalışmanın Amacı

Bir eğitim sisteminin genel başarısı asla öğretmenlerin başarısından fazla olamaz. Öğretim faaliyetlerinin istendik kazanımları sağlayabilmesi ve öğrenme etkinlikleri sırasında yaşanan sıkıntıların çözümü için özellikle öğretmenlerin iletişim sürecinde en çok kullandıkları konuşma becerilerinin büyük öneme sahip olduğu yapılan araştırmalarda da ortaya konulmaktadır. Literatürde spor fakültesi öğrencilerinin konuşma becerilerine yönelik yapılmış yeterince araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin mesleki hayatlarına başlamadan önce konuşma becerisine yönelik öz yeterlilik düzeylerinin belirlenmesidir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara yanıt aranmıştır:

1. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik düzeyleri nasıldır?
2. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algıları;
 - a. Cinsiyet
 - b. Yaş
 - c. Sınıf düzeyi
 - d. Mezun olunan lise türü değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı ve verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algı düzeylerini incelemeyi amaçlayan bu araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu haliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yöntemidir (Karasar, 2009). Herhangi bir konu, olay ya da duruma ilişkin katılımcıların görüşlerinin, duygu ve

düşüncelerinin yanı sıra ilgi, beceri ve yeteneklerinin belirlendiği ve diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde çalışılan araştırmalara tarama araştırmaları denir (Büyüköztürk vd., 2012).

Evren ve Örneklem

Araştırmmanın evrenini Doğu Anadolu Bölge'mizdeki bir üniversitenin Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim görmekte olan 1393 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 540 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubundaki öğrencilerin demografik nitelikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Araştırmaya Katılan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Demografik Nitelikleri

Demografik Nitelik	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Kız	258	47.8
	Erkek	282	52.2
Yaş	19-24 yaş	432	80.0
	25 yaş ve üstü	108	20.0
Sınıf düzeyi	1. Sınıf	279	51.7
	2. Sınıf	99	18.3
	3. Sınıf	90	16.7
	4. Sınıf	72	13.3
Mezun olunan lise türü	Genel Lise	27	5.0
	Anadolu Lisesi	279	51.7
	Meslek Lisesi	63	11.7
	İmam Hatip Lisesi	45	8.3
	Spor Lisesi	126	23.3

Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik bilgiler incelendiğinde (Tablo 1); veri toplama aracını dolduran katılımcı grubun %47.8'i (n=258) kız öğrencilerden, %52.2'si (n=282) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Yaş değişkenine göre katılımcıların %80'i (n=432) 19-24 yaş aralığında yer alırken; %20'si (n=108) 25 yaş ve üstü grupta yer almaktadır. Sınıf düzeyi değişkenine göre katılımcıların % 51.7'sinin (n=279) 1. sınıf öğrencisi olduğu, %18.3'ünün (n=99) 2. sınıf, %16.7'sinin (n=90) 3. sınıf, %13.3'ünün (n=72) 4. sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Mezun olunan lise türü değişkenine göre; katılımcıların %5.0'inin (n=27) genel lise mezunu, %51.7'sinin (n=279) Anadolu lisesi, %11.7'sinin (n=63) meslek lisesi, % 8.3'ünün (n=45) imam hatip lisesi ve %23.3'ünün (n=126) spor lisesi mezunudur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu (KBF) ve Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

KBF'de dört adet soru yer almaktadır. Bu sorular süresiz değişkenler olan cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi (1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeyleri) ve mezun olunan lise türünü (Genel lise, Anadolu lisesi, Meslek lisesi, Spor lisesi, İmam hatip lisesi) öğrenmeye yönelik olup yanıtlar, katılımcılara kategorik biçimde sunulmuştur.

Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlilik Ölçeği (KBYÖYÖ)

Katranlı ve Melanlıoğlu (2013) tarafından geliştirilen ölçeğin amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin konuşma öz yeterlilik düzeylerini incelemektir. 5 faktörden oluşan ölçekte toplam 25 madde yer almaktadır. KBYÖYÖ'nün Topluluk Önünde Konuşma (örnek madde: Derste hocamın yönlendirmeleri olmaksızın konuşabilirim.), Etkili Konuşma (örnek madde: Sözün ezgisine uygun konuşabilirim.), Konuşma Kurallarını Uygulama (örnek madde: Konuşurken dinleyicilerle göz teması kurabilirim.), Konuşma İçeriğini Düzenleme (örnek madde: Konuşma amacına uygun konuşma yöntem ve tekniğini kullanabilirim.), ve Konuşmasını Değerlendirme (örnek madde: Konuşmamı özetleyebilirim.) olmak üzere beş boyutu bulunmaktadır. Keşfedici Faktör Analizi sonuçlarına göre ölçeğin beş faktörlü yapısıyla açıkladığı varyans oranı %54.329'dur. Maddelerin faktör yükleri 0.484-0.774 arasındadır. KBYÖYÖ'nün toplam iç tutarlılık katsayısı yani Cronbach alfa değeri 0.92'dir. Ölçek maddeleri "1=Hiçbir zaman", "2=Nadiren", "3=Bazen", "4=Genellikle", "5=Her zaman" biçiminde derecelendirilmiştir. Her boyuttan alınan puanlar ayrı ayrı hesaplanarak her boyut için bir puan elde edilmektedir. Bir boyuttan yüksek puan almak o boyutun temsil ettiği davranış şeklini benimsemek anlamına gelmektedir. Ayrıca KBYÖYÖ beşli likert bir ölçek olduğu için katılımcıların aldıkları ortalama puanlar 1.00-1.80 arasında ise kendilerini hiçbir zaman yeterli görmedikleri, 1.81-2.60 arasında ise nadiren yeterli gördükleri, 2.61-3.40 arasında bazen yeterli gördükleri, 3.41-4.20 arasında çoğu zaman yeterli gördükleri ve 4.21-5.00 arasında ise her zaman yeterli gördükleri şeklinde yorumlanabilir.

Bu araştırmada ölçeğin güvenirlik analizleri yapılmış ve sonuçları tablo 2'de verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde KBYÖYÖ'nün "Topluluk Önünde Konuşma" boyutu için .85, "Etkili Konuşma" boyutu için .76, "Konuşma Kurallarını Uygulama" boyutu için .72, "Konuşma İçeriğini Düzenleme" boyutu için .76 ve "Konuşmasını Değerlendirme" boyutu için .79 olduğu, ayrıca ölçeğin genel güvenilirliğinin $\alpha=.92$ olduğu görülmektedir. Bir ölçeğin güvenilir sayılması için güvenirlik katsayısının 0.70 ve üstü olması genel olarak yeterlidir (Büyüköztürk vd., 2012). Bu durumda ölçeğin alt boyutlarının ve genel güvenilirliğinin yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 2

Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlilik Ölçeğinin Alt Boyutları ve Cronbach-Alpha Katsayıları

Boyutlar	Boyutlarla İlgili Maddeler	Cronbach-Alpha Katsayıları
Topluluk Önünde Konuşma	18, 19, 20, 21, 23, 24, 25	.85
Etkili Konuşma	1, 9, 10, 11, 12, 22	.76
Konuşma Kurallarını Uygulama	2, 3, 4, 5, 8	.72
Konuşma İçeriğini Düzenleme	6, 7, 13, 14	.76
Konuşmasını Değerlendirme	15, 16, 17	.79
KÖYÖ Toplam	25 madde	.92

Veri Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerinin belirlenmesinde; frekans (n) ve yüzde (%) betimsel istatistiklerinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin konuşma öz yeterlilik düzeyleri ise betimsel istatistiklerden maksimum, minimum, ortalama, standart sapma ve standart hata ile incelenmiştir. Uygulanacak testler belirlenmeden önce normallik ve homojenlik testleri uygulanmıştır. Buna göre, kutu grafikleri ile tespit edilen uç değerlerden arındırıldıktan sonra KBYÖYÖ için çarpıklık değerleri -.40 ve .11 iken basıklık değerleri .38 ve .21'dir. Bu değerler +1 ile -1 arasında olduğu ve Kolmogorov Smirnov testi anlamlı farklılık göstermediği (KBYÖYÖ p = .075) için (Büyüköztürk, 2012) KBYÖYÖ ile elde edilen verilerin normal dağılım

gösterdiğine karar verilmiştir. KBYÖYÖ'den alınan puanlar için yapılan Levene testi sonucu; cinsiyet ($F = 44.859$, $p > .05$), yaş ($F = 0.335$, $p > .05$), sınıf düzeyi ($F = 1.896$, $p > .05$) ve mezun olunan lise türü ($F = 6.173$, $p > .05$) değişkenleri için anlamlı farklılık göstermemiş ve bu yüzden varyansların eşit olduğu anlaşılmıştır. Bu testlerin sonucuna göre öğrencilerin konuşma öz yeterlilikleri incelenirken parametrik testler olan bağımsız örneklem için t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Tek yönlü varyans analizinden elde edilen anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için post-hoc testlerinden Bonferroni testine başvurulmuştur. Etki değerlerini ölçmek için Cohen's d ve Eta Kare (η^2) hesaplanmıştır. Verilerin analizinde .05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Araştırma Etiği

Veri toplama süreci öncesinde, xxx Etik Kurulundan etik onay belgesi alınmıştır. Veri toplama araçlarında kimlik belirleyici herhangi bir bilgi talep edilmemiştir. Araştırmacı dışında hiç kimse, bu veri toplama araçlarıyla veri girişi ve veri analizi gibi bir işlem yürütmemiştir. Veriler, hiç kimse ile paylaşılmamıştır. Mevcut araştırma süresince "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" çerçevesinde hareket edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma öz yeterlilik ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması, standart sapma değerleri, minimum ve maksimum puanları hesaplanarak Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Boyutlar	N	Min.	Max.	\bar{x}	ss	sh
Topluluk Önünde Konuşma	540	2	5	3.76	0.67	0.03
Etkili Konuşma	540	3	5	4.08	0.50	0.02
Konuşma Kurallarını Uygulama	540	2	5	4.19	0.58	0.03
Konuşma İçeriğini Düzenleme	540	2	5	3.75	0.64	0.03
Konuşmasını Değerlendirme	540	2	5	4.16	0.54	0.02
KÖYÖ Toplam	540	3	5	3.97	0.49	0.02

Tablo 3'te verilen konuşma becerisi öz yeterlilik algıları incelendiğinde, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin kendilerini en çok konuşma kurallarını uygulama ($\bar{x}=4.19$) boyutunda yeterli gördükleri, en az ise konuşma içeriği düzenleme ($\bar{x}=3.75$) boyutunda yeterli gördüklerini ifade ettikleri görülmektedir. Konuşma becerisine yönelik diğer öz yeterliliklerini ise sırasıyla; konuşmasını değerlendirme ($\bar{x}=4.16$), etkili konuşma ($\bar{x}=4.08$) ve topluluk önünde konuşma ($\bar{x}=3.76$) olacak sıraladıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 3'teki puan ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterliliklerinin "topluluk önünde konuşma", "etkili konuşma", "konuşma kurallarını uygulama", "konuşma içeriğini düzenleme" ve "konuşmasını değerlendirme" boyutlarına yönelik algılarının "üst düzeyde" olduğu, konuşma becerisi öz yeterliliklerine yönelik toplam algılarının da "üst düzeyde" ($\bar{x}=3.97$) olduğu anlaşılmaktadır.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	ss	sd	t	p	Cohen's d
Topluluk Önünde Konuşma	A) Kadın	258	3.91	0.67	538	4.98	0.00*	0.44
	B) Erkek	282	3.62	0.65				
	Toplam	540						
Etkili Konuşma	A) Kadın	258	4.25	0.53	538	7.76	0.00*	0.69
	B) Erkek	282	3.92	0.42				
	Toplam	540						
Konuşma Kurallarını Uygulama	A) Kadın	258	4.31	0.55	538	4.51	0.00*	0.40
	B) Erkek	282	4.08	0.60				
	Toplam	540						
Konuşma İçeriğini Düzenleme	A) Kadın	258	3.88	0.64	538	4.50	0.00*	0.39
	B) Erkek	282	3.63	0.63				
	Toplam	540						
Konuşmasını Değerlendirme	A) Kadın	258	4.31	0.60	538	6.29	0.00*	0.55
	B) Erkek	282	4.02	0.44				
	Toplam	540						

*p<.05

Tablo 3'de verilen analiz sonuçlarına göre, araştırmaya katılan öğrencilerin topluluk önünde konuşma [$t_{(538)}= 4.98$; $p<.05$], etkili konuşma [$t_{(538)}= 7.76$; $p<.05$], konuşma kurallarını uygulama [$t_{(538)}= 4.51$; $p<.05$], konuşma içeriğini düzenleme [$t_{(538)}= 4.50$; $p<.05$] ve konuşmasını değerlendirme [$t_{(538)}= 6.29$; $p<.05$] boyutlarındaki puan ortalamaları arasında kadın öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu bulgu, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre konuşma becerisi öz yeterliliklerini daha yüksek algıladıklarını göstermektedir. Hesaplanan etki büyüklüğü (Cohen's d) katsayısına göre ise, topluluk önünde konuşma, etkili konuşma, konuşma kurallarını uygulama, konuşma içeriğini düzenleme ve konuşmasını değerlendirme açısından cinsiyet değişkeninin orta düzeyde etki büyüklüğüne sahip olduğu söylenebilir (Tablo 4).

Ebeveynlerin, demokratik tutum [$t_{(421)}= 1.76$; $p>.05$], koruyucu tutum [$t_{(421)}= 1.88$; $p>.05$] ve izin verici tutumlarının [$t_{(421)}= -0.41$; $p>.05$] ise anketi dolduran ebeveyn değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Araştırmaya katılan ebeveynlerin tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemiş olsa da demokratik ve koruyucu tutumlar bakımından annelerin katılım düzeyi daha yüksek iken, izin verici tutumda babaların katılım düzeylerinin az da olsa daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 5).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarının Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	ss	sd	t	p	Cohen's d
Topluluk Önünde Konuşma	A) 19-24 yaş	432	3.74	0.69	538	-1.48	0.14	-
	B) 25 yaş ve üzeri	108	3.85	0.57				
	Toplam	540						
Etkili Konuşma	A) 19-24 yaş	432	4.07	0.51	538	-1.09	0.28	-
	B) 25 yaş ve üzeri	108	4.13	0.49				
	Toplam	540						
Konuşma Kurallarını Uygulama	A) 19-24 yaş	432	4.22	0.58	538	2.13	0.03*	0.24
	B) 25 yaş ve üzeri	108	4.08	0.59				
	Toplam	540						
Konuşma İçeriğini Düzenleme	A) 19-24 yaş	432	3.72	0.64	538	-1.89	0.06	-
	B) 25 yaş ve üzeri	108	3.85	0.64				
	Toplam	540						
Konuşmasını Değerlendirme	A) 19-24 yaş	432	4.17	0.51	538	1.07	0.29	-
	B) 25 yaş ve üzeri	108	4.11	0.67				
	Toplam	540						

*p<.05

Tablo 5'de verilen analiz sonuçlarına göre, araştırmaya katılan öğrencilerin konuşma kurallarını uygulama [$t_{(538)} = 2.13$; $p < .05$] boyutundaki puan ortalamaları arasında 19-24 yaş grubundaki öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık görülmektedir. Bu bulgu, 19-24 yaş grubundaki öğrencilerin 25 ve üzeri yaş grubundaki öğrencilere göre konuşma kurallarını uygulama becerisi öz yeterliliklerini daha yüksek algıladıklarını göstermektedir. Hesaplanan etki büyüklüğü (Cohen's d) katsayısına göre ise, konuşma kurallarını uygulama açısından yaş değişkeninin orta düzeyde etki büyüklüğüne sahip olduğu söylenebilir (Tablo 5).

Öğrencilerin, topluluk önünde konuşma [$t_{(538)} = -1.48$; $p > .05$], etkili konuşma [$t_{(538)} = -1.09$; $p > .05$], konuşma içeriğini düzenleme [$t_{(538)} = -1.89$; $p > .05$] ve konuşmasını değerlendirme [$t_{(538)} = 1.07$; $p > .05$] algılarının ise yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Bu bulgu, yaş değişkeninin konuşma becerilerinden topluluk önünde konuşma, etkili konuşma, konuşma içeriğini düzenleme ve konuşmasını değerlendirme yeterliliklerinde etkili olmadığını göstermektedir (Tablo 5).

Farklı dört sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarını sınamak için, sınıf düzeylerine göre oluşturulan grupların ortalamaları ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile karşılaştırmaları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6'da yer alan analiz sonuçları, etkili konuşma [$F_{(3-536)} = 8.71$; $p < .05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında sınıf düzeyleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Bonferroni testi sonucunda anlamlı farkın, "1. sınıf" ve "3. sınıf" gruplarındaki öğrenciler ile "2. sınıf" ve "4. sınıf" grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre; 1. sınıf ($\bar{x}_A = 4.13$) ve 3. sınıfta ($\bar{x}_C = 4.18$) öğrenim gören öğrenciler 2. sınıf ($\bar{x}_B = 3.98$) ve 4. sınıfta ($\bar{x}_D = 3.85$) öğrenim gören öğrencilere nazaran etkili konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin sınıf düzeylerinin etkili konuşma becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %5'lik bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta

Kare'nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 6).

Tablo 6

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark (Bonferroni)	Eta Kare (η^2)
Topluluk Önünde Konuşma	A) 1. sınıf	279	3.73	Gruplar arası	2.117	3	0.706	1.57	0.20	-	-
	B) 2. sınıf	99	3.86								
	C) 3. sınıf	90	3.81	Gruplar içi	241.248	536	0.706				
	D) 4. sınıf	72	3.66								
	Toplam	540	3.76	243.364	539						
Etkili Konuşma	A) 1. sınıf	279	4.13	Gruplar arası	6.353	3	2.118	8.71	0.00*	A-B A-D C-B C-D	0.05
	B) 2. sınıf	99	3.98								
	C) 3. sınıf	90	4.18	Gruplar içi	130.381	536	0.243				
	D) 4. sınıf	72	3.85								
	Toplam	540	4.08	136.733	539						
Konuşma Kurallarını Uygulama	A) 1. sınıf	279	4.28	Gruplar arası	6.833	3	2.278	6.92	0.00*	A-C	0.04
	B) 2. sınıf	99	4.13								
	C) 3. sınıf	90	3.98	Gruplar içi	176.353	536	0.329				
	D) 4. sınıf	72	4.18								
	Toplam	540	4.19	183.186	539						
Konuşma İçeriğini Düzenleme	A) 1. sınıf	279	3.68	Gruplar arası	12.101	3	4.034	10.26	0.00*	C-A C-B C-D	0.05
	B) 2. sınıf	99	3.75								
	C) 3. sınıf	90	4.08	Gruplar içi	210.649	536	0.393				
	D) 4. sınıf	72	3.63								
	Toplam	540	3.75	222.750	539						
Konuşmasını Değerlendirme	A) 1. sınıf	279	4.29	Gruplar arası	9.715	3	3.238	11.63	0.00*	A-B A-C A-D	0.06
	B) 2. sınıf	99	4.03								
	C) 3. sınıf	90	4.00	Gruplar içi	149.268	536	0.278				
	D) 4. sınıf	72	4.04								
	Toplam	540	4.16	158.983	539						

* $p < .05$

Konuşma kurallarını uygulama [$F_{(3-536)} = 6.92$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında sınıf düzeyleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, "1. sınıf" grubundaki öğrenciler ile "3. sınıf" grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre, 1. sınıfta ($\bar{x}_A = 4.28$) öğrenim gören öğrenciler 3. sınıfta ($\bar{x}_C = 3.98$) öğrenim gören öğrencilere nazaran konuşma kurallarını uygulama öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin sınıf düzeylerinin konuşma kurallarını uygulama becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %4'lük bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare'nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 6).

Konuşma içeriğini düzenleme [$F_{(3-536)} = 10.26$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında sınıf düzeyleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Yapılan ikili

karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “3. sınıf” grubundaki öğrenciler ile “1. sınıf”, “2. sınıf” ve “4. sınıf” gruplarındaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre, 3. sınıfta ($\bar{x}_C = 4.08$) öğrenim gören öğrenciler 1. sınıf ($\bar{x}_A = 3.68$), 2. sınıf ($\bar{x}_B = 3.75$) ve 4. sınıf ($\bar{x}_D = 3.63$) öğrenim gören öğrencilere nazaran konuşma içeriğini düzenleme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin sınıf düzeylerinin konuşma içeriğini düzenleme becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %5’lik bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare’nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 6).

Konuşmasını değerlendirme [$F_{(3-536)} = 11.63$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında sınıf düzeyleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “1. sınıf” grubundaki öğrenciler ile “2. sınıf”, “3. sınıf” ve “4. sınıf” gruplarındaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre, 1. sınıfta ($\bar{x}_A = 4.29$) öğrenim gören öğrenciler 2. sınıf ($\bar{x}_B = 4.03$), 3. sınıf ($\bar{x}_C = 4.00$) ve 4. sınıf ($\bar{x}_D = 4.04$) öğrenim gören öğrencilere nazaran konuşmasını değerlendirme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin sınıf düzeylerinin konuşmasını değerlendirme becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %6’lık bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare’nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 6).

Farklı beş lise türünden mezun olan öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarını sınamak için, mezun oldukları lise türüne göre oluşturulan grupların ortalamaları ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile karşılaştırmaları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7’de yer alan analiz sonuçları, topluluk önünde konuşma [$F_{(3-536)} = 6.16$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında mezun oldukları lise türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Bonferroni testi sonucunda anlamlı farkın, “Genel lise”, “Anadolu lisesi” ve “Spor lisesi” gruplarındaki öğrenciler ile “Meslek lisesi” grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre; Genel lise ($\bar{x}_A = 4.14$), Anadolu lisesi ($\bar{x}_B = 3.80$) ve Spor lisesinden ($\bar{x}_E = 3.80$) mezun olan öğrenciler, Meslek lisesinden ($\bar{x}_C = 3.49$) mezun olan öğrencilere nazaran topluluk önünde konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin mezun oldukları lise türlerinin topluluk önünde konuşma becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %4’lük bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare’nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 7).

Etkili konuşma [$F_{(3-536)} = 6.25$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında mezun oldukları lise türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “Genel lise” ve “Anadolu lisesi” gruplarındaki öğrenciler ile “Spor lisesi” grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre; Genel lise ($\bar{x}_A = 4.22$) ve Anadolu lisesinden ($\bar{x}_B = 4.15$) mezun olan öğrenciler, Spor lisesinden ($\bar{x}_E = 3.90$) mezun olan öğrencilere nazaran etkili konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin mezun oldukları lise türlerinin etkili konuşma becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %5’lik bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare’nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 7).

Konuşma kurallarını uygulama [$F_{(3-536)} = 4.75$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında mezun oldukları lise türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “İmam Hatip lisesi” grubundaki öğrenciler ile “Anadolu lisesi” grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$).

Tablo 7

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Konuşma Becerisi Öz Yeterlilik Algılarının Mezun Olunan Lise Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark (Bonferroni)	Eta Kare (η^2)
Topluluk Önünde Konuşma	A) Genel Lise	27	4.14	Gruplar arası	10.707	3	2.677	6.16	0.00*	A-C B-C E-C	0.04
	B) Anadolu Lisesi	279	3.80								
	C) Meslek Lisesi	63	3.49	Gruplar içi	232.658	536	0.435				
	D) İmam Hatip Lisesi	45	3.57								
	E) Spor Lisesi	126	3.80								
	Toplam	540	3.76		243.364	539					
Etkili Konuşma	A) Genel Lise	27	4.22	Gruplar arası	6.104	3	1.526	6.25	0.00*	A-E B-E	0.05
	B) Anadolu Lisesi	279	4.15								
	C) Meslek Lisesi	63	4.10	Gruplar içi	130.630	536	0.244				
	D) İmam Hatip Lisesi	45	4.00								
	E) Spor Lisesi	126	3.90								
	Toplam	540	4.08		136.733	539					
Konuşma Kurallarını Uygulama	A) Genel Lise	27	4.40	Gruplar arası	6.278	3	1.569	4.75	0.00*	D-B	0.03
	B) Anadolu Lisesi	279	4.12								
	C) Meslek Lisesi	63	4.17	Gruplar içi	176.908	536	0.331				
	D) İmam Hatip Lisesi	45	4.48								
	E) Spor Lisesi	126	4.20								
	Toplam	540	4.19		183.186	539					
Konuşma İçeriğini Düzenleme	A) Genel Lise	27	4.25	Gruplar arası	20.014	3	5.003	13.20	0.00*	A-C A-D A-E B-C B-D B-E	0.09
	B) Anadolu Lisesi	279	3.85								
	C) Meslek Lisesi	63	3.46	Gruplar içi	202.736	536	0.379				
	D) İmam Hatip Lisesi	45	3.45								
	E) Spor Lisesi	126	3.66								
	Toplam	540	3.75		222.750	539					
Konuşmasını Değerlendirme	A) Genel Lise	27	4.56	Gruplar arası	28.907	3	7.227	29.72	0.00*	A-C A-E B-C B-E	0.18
	B) Anadolu Lisesi	279	4.27								
	C) Meslek Lisesi	63	3.62	Gruplar içi	130.077	536	0.243				
	D) İmam Hatip Lisesi	45	4.23								
	E) Spor Lisesi	126	4.05								
	Toplam	540	4.16		158.983	539					

*p<.05

Buna göre; İmam Hatip lisesinden ($\bar{x}_D = 4.48$) mezun olan öğrenciler, Anadolu lisesinden ($\bar{x}_B = 4.12$) mezun olan öğrencilere nazaran konuşma kurallarını uygulama öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin mezun oldukları lise türlerinin konuşma kurallarını uygulama becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %3'lük bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare'nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 7).

Konuşma içeriğini düzenleme [$F_{(3-536)} = 13.20$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında mezun oldukları lise türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “Genel lise” ve “Anadolu lisesi” gruplarındaki öğrenciler ile “Meslek lisesi”, “İmam Hatip lisesi” ve “Spor lisesi” gruplarındaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre; Genel lise ($\bar{x}_A = 4.25$) ve Anadolu lisesinden ($\bar{x}_B = 3.85$) mezun olan öğrenciler, Meslek lisesi ($\bar{x}_B = 3.46$), İmam Hatip lisesi ($\bar{x}_B = 3.45$) ve Spor lisesinden ($\bar{x}_E = 3.66$) mezun olan öğrencilere nazaran konuşma içeriğini düzenleme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin mezun oldukları lise türlerinin konuşma içeriğini düzenleme becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %9'luk bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare'nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin küçük olduğu söylenebilir (Tablo 7).

Konuşmasını değerlendirme [$F_{(3-536)} = 29.72$; $p < 0.05$] boyutunda öğrencilerin algıları arasında mezun oldukları lise türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda (Bonferroni testi) anlamlı farkın, “Genel lise” ve “Anadolu lisesi” gruplarındaki öğrenciler ile “Meslek lisesi” ve “Spor lisesi” gruplarındaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür ($p = .00$). Buna göre; Genel lise ($\bar{x}_A = 4.56$) ve Anadolu lisesinden ($\bar{x}_B = 4.27$) mezun olan öğrenciler, Meslek lisesi ($\bar{x}_B = 3.62$) ve Spor lisesinden ($\bar{x}_E = 4.05$) mezun olan öğrencilere nazaran konuşmasını değerlendirme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Hesaplanan Eta Kare değerleri incelendiğinde, öğrencilerin mezun oldukları lise türlerinin konuşmasını değerlendirme becerisi öz yeterlilik algıları üzerinde %18'lik bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Eta Kare'nin yorumlanmasında dikkate alınan ölçütlere göre anlamlı etkinin orta düzeyde olduğu söylenebilir (Tablo 7).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algı düzeyleri ele alınmaya çalışılmıştır. Bu anlamda öğrencilerin “topluluk önünde konuşma”, “etkili konuşma”, “konuşma kurallarını uygulama”, “konuşma içeriğini düzenleme” ve “konuşmasını değerlendirme” boyutlarında olduğu gibi konuşma becerisi öz yeterliliklerine yönelik toplam algılarının da “üst düzeyde” olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin konuşma becerilerini ortaya koymaları yönünde iyi bir profil çizdikleri şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin görüşlerinde ifade ettikleri gibi beden dilini, vurgu ve tonlamayı, dinleyiciyi önemseyecek şekilde konuşmalarına dikkat etmeleri onların konuşma becerisinin yanı sıra dinleme becerisinin de önemini farkında oldukları anlamına gelebilir. “Kaliteli bir iletişim kurabilmek için öğrenciler dinleme ve konuşma becerisine sahip olmalıdırlar.” (Ampa, 2015). Alanyazına bakıldığında spor bölümü öğrencilerine yönelik yapılan araştırmalarda öğrencilerin iletişim becerisi algılarının yüksek olduğuna ilişkin sonuçlar görülebilmektedir. Tepeköylü'nün (2007) çalışmasında BESYO öğrencilerinin iletişim becerilerine ilişkin yüksek bir düzey saptanmıştır. Dolayısıyla bireyin spor faaliyetleri esnasında iletişim becerilerini sık kullanmasıyla sporun bireye sosyalleşme, iletişime açık olma, öz güven kazandırma gibi faydalar sağladığı düşünülebilir.

Öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarına cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında orta düzeyde bir etki değeri saptanmıştır. Yani kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre konuşma becerisi algıları daha yüksek durumdadır. Literatür taramasında bu bulguyu destekler yönde araştırma bulguları saptanmıştır. Kızların ve erkeklerin ayrı ayrı sosyalleşme süreçleri incelendiğinde her cinsiyetin kendine özgü farklı davranışlar sergiledikleri görülmüştür (Korkut 1997). Benzer bir araştırmada da kadınların arkadaşlık ilişkilerinde duygu, düşünce, kaygı ve isteklerini erkeklere göre daha açık ve daha sık ifade ettikleri yönünde bulgular ortaya konmuştur. Kadınların sosyal ilişkileri daha çok önemsedikleri, kendileri dışındaki insanlara karşı daha ilgili, hassas, şefkatli ve insansever

oldukları saptanmıştır (Newman, 1994). Konuşma becerisinin cinsiyetler açısından değiştiği bulgumuzu desteklemeyen çalışmalara da alanyazın araştırmasında rastlanmıştır. Nitekim Bulut'un (2004) çalışmasında, öğretmenlerin iletişim becerisine ilişkin algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının yaş değişkeni bulgularına bakıldığında 19-24 yaş aralığındaki öğrencilerin 25 yaş ve üzerindeki öğrencilere göre konuşma kurallarını uygulama becerisi öz yeterlilik algılarının daha yüksek çıktığı görülmüştür. Yaş değişkeninin konuşma becerilerinden topluluk önünde konuşma, etkili konuşma, konuşma içeriğini düzenleme ve konuşmasını değerlendirme boyutlarında ise etkili olmadığını gösteren bulgular saptanmıştır. Bu bulgu, Bozkurt ve diğerlerinin (2003) çalışmaları tarafından da desteklenmektedir, Çalışmalarda yaş değişkeninin konuşma becerisi algıları bakımından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı yönünde bulgular saptanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının sınıf düzeyi değişkenine ilişkin bulgulara bakıldığında yapılan test sonucundaki anlamlı farkın, "1. sınıf" ve "3. sınıf" gruplarındaki öğrenciler ile "2. sınıf" ve "4. sınıf" grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür. Buna göre; 1. sınıf ve 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 2. sınıf ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilere nazaran etkili konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Konuşma kurallarını uygulama boyutuna bakıldığında ise anlamlı farkın, "1. sınıf" grubundaki öğrenciler ile "3. sınıf" grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür. Yani 1. sınıftaki öğrencilerin 3. sınıftaki öğrencilere nazaran konuşma kurallarını uygulama öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Konuşma içeriğini düzenleme boyutundaki bulgularda anlamlı fark; "3. sınıf" grubundaki öğrenciler ile "1. sınıf", "2. sınıf" ve "4. sınıf" gruplarındaki öğrenciler arasında görülmüştür. Konuşmasını değerlendirme boyutunda da anlamlı farkın "1. sınıf" grubundaki öğrenciler ile 2, 3 ve 4. sınıf gruplarındaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür. Sınıf düzeyi değişkenine ilişkin tüm boyutlardaki bulgulara bakıldığında farklı sınıf düzeylerinde farklı konuşma becerilerine dair yeterlilikler saptanmıştır. Bu durum, spor bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin sınıf düzeyi farkı olmaksızın konuşma becerisi ve iletişime ilişkin yeterlilikleri önemsedikleri ve bu anlamda kendilerinin bireysel gelişimine önem verdikleri şeklinde yorumlanabilir. Konuyla ilgili literatür taraması yapıldığında araştırma bulgusundaki benzer bir sonuca Yılmaz ve Çimen'in (2008) beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim becerisi düzeylerine ilişkin yaptığı araştırmasında da rastlanmıştır. Pehlivan (2005) ise öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine yaptığı çalışmada 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin daha olumlu olduğu bulgusuna varmıştır. 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerin kendilerini öğretmenlik mesleğine yakın hissetmeleri gerektiği düşünüldüğünde son sınıfta öğrenim görürken konuşma öz yeterliliklerinin farkında olup ilgili becerileri de önemsemeleri gerekmektedir. Ancak araştırmamızın bulgularında 4. sınıf öğrencilerine yönelik böylesi bir öz yeterlilik algısı sonucu tespit edilmemiştir. Katrancı'nın (2014) çalışmasındaki bulgulara göre de en yüksek öz yeterlilik algısına sahip grup 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerdir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının mezun olunan lise değişkenine ilişkin bulgulara bakıldığında Genel lise, Anadolu lisesi ve Spor lisesinden mezun öğrenciler; Meslek lisesinden mezun öğrencilere nazaran topluluk önünde konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Etkili konuşma boyutunda anlamlı farkın, "Genel lise" ve "Anadolu lisesi" gruplarındaki öğrenciler ile "Spor lisesi" grubundaki öğrenciler arasında olduğu görülmüştür. Genel lise ve Anadolu lisesinden mezun öğrenciler, Spor lisesinden mezun öğrencilere nazaran etkili konuşma öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Konuşma kurallarını uygulama boyutunda "İmam Hatip lisesi" grubundaki öğrenciler ile "Anadolu lisesi" grubundaki öğrenciler arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Yani, İmam Hatip lisesinden mezun öğrencilerin Anadolu lisesinden mezun öğrencilere nazaran konuşma kurallarını uygulama öz yeterlilikleri daha yüksektir. Konuşma içeriğini düzenleme boyutunda Genel lise ve Anadolu lisesinden mezun öğrenciler; Meslek lisesi, İmam Hatip lisesi ve Spor lisesinden mezun öğrencilere nazaran konuşma içeriğini düzenleme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade

etmişlerdir. Konuşmasını değerlendirme boyutunda ise Genel lise ve Anadolu lisesinden mezun öğrenciler, Meslek lisesi ve Spor lisesinden mezun öğrencilere nazaran konuşmalarını değerlendirme öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Mezun olunan okul değişkeni esasında etkili konuşma boyutunda ulaşılan anlamlı farka ilişkin Genel lise ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin Spor Lisesi öğrencilerine göre etkili konuşma becerileri daha yüksek çıkmıştır. Bu durum Genel lise ve Anadolu liselerinde dil ve anlatıma dayalı derslerin nicelik ve niteliğiyle ilişkilendirilebilir. Zira Spor liselerindeki öğrenciler spor esaslı derslere karşı daha ilgili olabilirler. Araştırmanın mezun olunan okul değişkenine ilişkin tüm boyutlarına dayalı bulguların her okul türüne göre değiştiği görülmüştür. Bu yüzden herhangi bir genellemeye gidilememiş ve test sonucuna dayalı bir çıkarıma varılamamıştır.

Araştırmanın bulguları bir bütün olarak değerlendirildiğinde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlilik algılarının tüm değişkenlerine ilişkin farklı boyutlarına katılımcı grupların farklı cevaplar verdiği görülmüştür. Bu sonuçlar, öğrencilerin konuşma becerisi yeterlilikleri geliştirmede daha bireysel bir tutum içinde oldukları anlamına gelebilir. Oysaki her alanda olduğu gibi spor aktivitelerinde de konuşma becerilerinin öneminin tartışılmaz olduğu gerçeğinden hareketle Spor Fakültelerindeki öğrencilerin konuşma becerisi yeterlilikleri için daha sistematik, programa dayalı uygulamalara ihtiyaç olduğu şeklinde bir yorum araştırmamızdan çıkarılabilir. Nitekim iletişimin okuma ve yazma becerileri de dâhil konuşma becerisine dair tüm yeterlilikler; öğrenmeler ve uygulamalar yoluyla geliştirilebilmektedir. Ancak bu becerilere ilişkin gerekli pekiştirmelerin yapılmaması becerilerde yetersizliklere sebep olabilir (Aspegren, 1999). Spor aktivitelerinin de konuşma becerilerinin geliştirilmesinde ve etkili davranış değişikliği kazanılmasında rolünün büyük olduğu düşünülmektedir. Zira spor yapılırken bedensel işleyişin yanı sıra birey, toplu ortamlarda öteki bireylerle de iletişime geçer ve sosyal ortamın gerektirdiği tüm becerileri geliştirme imkânı bulur (Çamlıyer & Çamlıyer, 2001).

Öneriler

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında şu öneriler getirilebilir:

- Spor fakültesi öğrencileri konuşma becerisi yeterlilikleri geliştirmede daha bireysel bir tutum içinde oldukları için öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik ders programlarına iletişim, dil ve anlatım becerilerinin geliştirmesine dayalı dersler eklenebilir. Bu derslerin de alanında uzman kişilerce yürütülmesi sağlanabilir.
- Üniversite öğrencilerinin konuşma becerileri öz yeterlilikleri konusunda kendilerini yeteriz görmelerinin şüphesiz en önemli sebeplerden biri de ilköğretim sürecinde bu yeterliliği geliştirmeye yönelik davranışları kazanamamış olmalarıdır. Bu yüzden meslek hayatına başlamadan önce üniversite öğrencilerinin konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik ders içi ve ders dışı etkinliklere daha fazla yer verilmelidir.
- Öğrencilerin iletişim becerilerinin yanı sıra sosyal beceri de geliştirebilmeleri için üniversite bünyesindeki öğrenci kulüpleri ile iş birliği yapılabilir. Kulüp çalışmalarına dayalı olarak öğrenciler farklı sosyal çevrelerle tanışabilir, konuşma becerilerinin gerektirdiği davranışları kazanabilirler. Ayrıca tanınmış seslendirme sanatçıları ve diksiyon eğitmenlerinin katılımıyla üniversite bünyesinde etkili iletişim ve konuşma becerilerine dayalı seminer, eğitim ve konferanslar düzenlenebilir.
- Bu araştırma nicel araştırma türünde desenlenmiştir. Spor fakültesi öğrencilerinin konuşma becerilerine ve bu konudaki öz yeterlilik algılarına yönelik olarak nitel araştırmalar da yapılabilir. Görüşme ve gözlem yoluyla öğrencilerdeki konuşma becerisini etkileyen unsurlar irdelenebilir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik Değerlendirme Kurulu: "xxxx" Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Etik Değerlendirme Belgesinin Tarihi: 02.02.2023

Etik Değerlendirme Belgesinin Sayı Numarası: 14608

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında dört yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Yazarların araştırma sürecine dair belirteceği bir destek ve teşekkür beyanı bulunmamaktadır.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Ampa, A. T. (2015). The Implementation of Interactive Multimedia Learning Materials in Teaching Listening Skills. *English Language Teaching*, 8(12), 56-62. <https://doi.org/10.5539/elt.v8n12p56>
- Arıkan, Y. (2011). *Uygulamalı tiyatro eğitimi*. Pozitif Yayınları.
- Aspegren, K. (1999). Teaching and learning communication skills in medicine-a review with quality grading of articles. *Medical Teacher*, 21(6) 565-570. <https://doi.org/10.1080/01421599978979>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W.H. Freeman and Company.
- Bayrakçı, (2007). Sosyal öğrenme kuramı ve eğitimde uygulanması. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 198-210. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sakaefd/issue/11210/133874>
- Bozkurt, N., Serin, O., Emran, & B. (2003). *İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin problem çözme, iletişim becerileri ve denetim odağı düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. 12. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 1373-1392, Ankara, Türkiye.
- Bulut, B. N. (2004). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin iletişim becerilerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), 443-452. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26126/275206>
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (11. baskı)*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Steca, P., & Malone, P. S. (2006). Teachers' self-efficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students' academic achievement: A study at the school level. *Journal of School Psychology*, 44(6), 473-490. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2006.09.001>
- Ceyhun, S., & Malkoç, N. (2015). Communication skills levels of Karabük University School of Physical Education and Sports Students. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(4), 1570-1580. <https://doi.org/10.24289/ijsser.279138>
- Çamlıyer, H., & Çamlıyer, H. (2001). *Eğitim bütünlüğü içerisinde çocuk hareket eğitimi ve oyun*. Emek Matbaacılık.

- Demirel, Ö. (1993). *Genel öğretim yöntemleri* (11. baskı). Usem Yayınları.
- Erigüç, G., & Eriş H. (2013). Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri: Harran Üniversitesi örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(46), 232-254. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6160/82813>
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Nobel Yayınları.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. PegemA Yayıncılık.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Katranç, M. (2014). Öğretmen adaylarının konuşma becerisine yönelik öz yeterlik algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 174-195. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buefad/issue/3815/51223>
- Katranç, M., & Melanlıoğlu, D. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma öz yeterlik ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6), 651-665. <https://doi.org/10.9761/JASSS1407>
- Korkut, F. (1997, 28-30 Nisan). *Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi*. IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri. Anadolu Üniversitesi, 208-218, Eskişehir, Türkiye.
- Kurudayıoğlu, M. (2003). Konuşma eğitimi ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 287-309. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16954/177014>
- Memduhoğlu, H. B., & Çelik, Ş. N. (2015). İngilizce öğretmen adayı olan ve İngilizce öğretmeni olmayı planlayan üniversite öğrencilerinin İngilizce öz-yeterlik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 17-32. <https://doi.org/10.17679/iuefd.16286266>
- Mutlu, O. T., Şentürk, H. E., & Zorba, E. (2014). Üniversite Öğrencisi Tenisçilerde Empatik Eğilim ve İletişim Becerisi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(1), 129-137. <https://doi.org/10.14486/IJSCS85>
- Neese, T. (1997). Success Depends on Effective Communications. journal record. http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qn4182/is_19970827/ai_n10110858
- Newman, M. (1994). *Stepfamily realities: How To overcome difficulties and have a happy family*. New Harbinger Publications.
- Özden, M. (2017). Türkçe eğitim lisans öğrencilerinin konuşma becerisi öz yeterlikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 1917-1930. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/39454/465285>
- Pehlivan, K. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 4(2), 17-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8608/107233>
- Temizkan, M. (2009). Akran değerlendirmenin konuşma becerisinin geliştirilmesi üzerindeki etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 90-112. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19557/208435>
- Temizyürek, F. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki konuşma becerisinin geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(2), 113-131. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000175
- Tepeköylü, Ö. (2007). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Celal Bayar Üniversitesi.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M., & Çamlıyer, H. (2009) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 115-124. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000160
- Tepeköylü-Öztürk, Ö., Soytürk, M., Daşdan-Ada, E. N., & Çamlıyer, H. (2011). Üniversite takımlarında sporcu olan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), 43-53. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/151250>

- Ülper, H., & Bağcı, H. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine dönük öz yeterlik algıları. *Turkish Studies*, 7(2), 1115-1131. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.3039>
- Yaman, E. (2007). *Doğru, güzel ve etkili konuşma sanatı*. Savaş Yayınevi.
- Yanık, M. (2015). Spor türü ve diğer bazı değişkenlerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisi. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 1366-1376. 1366-1376. <https://doi.org/10.14687/ijhs.v12i2.3368>
- Yıldıran, İ., & Yetim, A. (1996). Orta öğretimde beden eğitimi dersinin öncelikli amaçları üzerine bir araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 36-43. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbesbd/issue/27943/302778>
- Yılmaz, İ., & Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim beceri düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 3-14. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunibesyo/issue/28852/308678>